

AFTALE OM STYRKELSE AF FORSVARSMINISTERIETS FREMTIDIGE OPGAVELØSNING I ARKTIS

København den 8. december 2016

Der er mellem regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgået aftale om styrkelse af Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis.

Partierne er enige om, at styrkelsen af Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis er nødvendig set i lyset af den forventede udvikling i området de kommende år. Klimaforandringerne bevirker en øget geografisk tilgængelighed i det arktiske område, hvilket bl.a. har øget opmærksomheden på udvinding af naturressourcer samt større kommerciel og videnskabelig aktivitet. Arktis geopolitiske betydning i de kommende år vil blive stadig mere betydningsfuld.

Forsvarsministeriet har gennemført en omfattende analyse af den fremtidige opgaveløsning i Arktis, der danner grundlag for den fremtidige dimensionering af Forsvarsministeriets kapaciteter i Arktis. Analysen er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter fra Grønlands Selvstyre og Færøernes Landsstyre samt flere ministerier, myndigheder og forskningsinstitutioner.

Analysen viser, at Forsvarsministeriets opgaveløsning i Arktis på en række områder er styrket gennem de senere år, men også at det er relevant yderligere at styrke overvågning, kommando, kontrol og kommunikation og operative indsatsenheder. En styrkelse af disse områder vil være med til at styrke løsningen af flere opgaver på én og samme tid, herunder suverænitetshævdelse, eftersøgnings- og redningstjeneste, havmiljø og støtte til det civile samfund.

Partierne noterer sig, at der i analysen peges på, at Rigsfællesskabet indgår i flere forskellige internationale aftaler på redningsområdet, herunder aftale om samarbejde om flyveredning og søredning i Arktis i regi af Arktisk Råd, og forudsætter, at regeringen også fremadrettet vil arbejde for sikker sejlads for bl.a. krydstogtskibe i Arktis, som det også er tilfældet med IMO's Polarkode, der træder i kraft 1. januar 2017.

På baggrund af analysens anbefalinger er partierne derfor enige om, at implementere rapportens initiativer, og at den særlige økonomiske ramme på 120 mio. kr. årligt disponeres hertil jf. bilag. Partierne er enige om, at usikkerheder håndteres inden for Forsvarets økonomiske ramme. I indeværende forlig (Aftale på Forsvarsområdet 2013 – 2017) er der afsat økonomi til nye kapaciteter. Der er etableret en Arktisk Beredskabsstyrke, anskaffet et tredje inspektionsfartøj samt anskaffet ni nye skibsbaserede helikoptere, der blandt andet vil komme til at flyve fra inspektionsskibene i Arktis.

Endelig lægges der op til et pilotprojekt vedrørende etablering af en frivillig beredskabsorganisation i Grønland, baseret på Hjemmeværnets og beredskabets erfaringer.

Partierne noterer sig, at analysen viser, at både nuværende og fremadrettede krav til opgaveløsningen vil kunne opfyldes inden for den økonomiske ramme på ca. 120 mio. kr.

Partierne er enige om at iværksætte de øvrige tiltag, der fremgår af analysen og som ikke er forbundet med meromkostninger. Der er tale om tiltag i forhold til overvågning, operative indsatsenheder samt kommando, kontrol og kommunikation. Der er således tale om opgaver, som Forsvarsministeriet allerede varetager i dag, men hvor det er muligt at varetage opgaverne mere effektivt. Partierne noterer sig, at Forsvaret har indledt en proces, der skal udvikle Arktisk Kommando.

Endelig er partierne, i forlængelse af analysen, enige om at genetablere Forsvarets tilstedeværelse i Grønnedal i form af et strategisk, logistisk støttepunkt, som kan anvendes dels til oplægning af brændstof, opbevaring af havmiljøbekæmpelsesmateriel mv., dels til øvelses- og uddannelsesformål. Derudover kan Grønnedal stilles til rådighed for øvrige myndigheders opgaveløsning i det arktiske område.

Bilag: Finansiering

Der peges i analysen af den fremtidige opgaveløsning i Arktis på en række initiativer inden for den økonomiske ramme på 120 mio. kr. For 2016 er der usikkerhed omkring det økonomiske afløb, da initiativer med kort varsel skal indpasses i Forsvarets nuværende opgaveløsning.

Disponering af særlig økonomisk ramme, mio. kr., 2013-niveau, tallene for 2017 og 2018 er afrundet.

Hovedspor	2016	2017	2018 eft.
Overvågning, herunder	1,5	36	40
- satellitbaseret overvågning, herunder	1,5	25	22
- af skibstrafik, havmiljø og aktivitet til lands			
- lufttrumsovervågning baseret på radar- og lufttrafikoplysninger			
- nationalt og internationalt samarbejde om udveksling af overvågningsdata			
- kapacitet til billedopbygning		7	10
- øget tilstedeværelse af overvågningsfly		4	8
Kommando, kontrol & kommunikation, herunder		22	25
- satellitkommunikationsmoduler		1	-
- etablering af elektroniske netværk		2	1
- informations-, kommando- og kontrolsystemer		1	-
- styrket bemanning, herunder		18	24
- Arktisk Kommandos stab			
- inspektionsskibe og -fartøjer			
Operative indsatsenheder, herunder		40	55
- besætning og indsættelse af fregat i Arktis		11	38
- grønlandsk frivillig beredskabsorganisation m.m.		6	10
- øget anvendelse af civile kortbanefly		2	2
- havmiljøforureningsbekæmpelse		5	2
- anden operativ kapacitet, herunder		13	1
- kapacitet til etablering af taktiske landingszoner			
- redningsmateriel			
- forsøg og demonstrationer		3	-
Styrket opgaveløsning i alt	1,5	98	120
- heraf drift		-	120
- heraf anlæg		-	0

Der peges i analysen endvidere på en række initiativer, som ikke er forbundne med merudgifter. Der er således tale om initiativer, som Forsvarsministeriet allerede varetager i dag, men som kan udføres smartere og mere effektivt.